

การมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหัตถ์ 4 ของผู้ประกอบการ
ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด*
PARTICIPATION IN PUBLIC SPACE ORGANIZATION BASED ON FOUR
PRINCIPLES OF SANGHAVATTHU OF THE ENTREPRENEURS
IN MUEANG ROI ET MUNICIPALITY, ROI ET DISTRICT,
ROI ET PROVINCE

เก่ง แสงสุวอ¹, เวชสุวรรณ อัจฉิวิชัย²

Keng Saengsuwor¹, Wedsuwan Ardwichai²

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด^{1,2}

Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus^{1,2}

Email : Keng.Saeng101@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหัตถ์ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหัตถ์ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหัตถ์ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่ได้ทำการขออนุญาตขึ้นทะเบียนและชำระค่าธรรมเนียมกับเทศบาลเมือง จำนวน 205 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .272-.755 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.78 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหัตถ์ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการทดสอบสมมติฐาน ผู้ประกอบการที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะ ตามหลักสังคหัตถ์ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 3) ผู้ประกอบการได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหัตถ์ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ได้แก่ 1) ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานรัฐในการเสนอแนวทางการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะ 2) ควรให้เจ้าหน้าที่รัฐใช้วาจาที่สุภาพเรียบร้อยกับผู้ประกอบการในการขอความร่วมมือปฏิบัติการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะเพื่อช่วยเหลือกันและกันกับผู้ประกอบการ 3) ควรให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายอื่นเมื่อได้รับประโยชน์จากการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะ 4) ควรมีการประเมินการปฏิบัติการจัดระเบียบเรียบร้อยพื้นที่สาธารณะโดยไม่หวังประโยชน์ตอบแทนจากหน่วยงานรัฐ

คำสำคัญ : การจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะ; ผู้ประกอบการ; หลักสังคหวัตถุ 4

ABSTRACT

The objectives of research article were: 1) to study the level of participation in public space organization based on Four principles of Sangahavatthu of the entrepreneurs in Mueang Roi Et Municipality, Mueang Roi Et District, Roi Et Province 2) to compare the participation in public space organization based on Four principles of Sangahavatthu of the entrepreneurs in Mueang Roi Et Municipality, Mueang Roi Et District, Roi Et Province classified by gender, age, education level and income 3) to study the recommendations of participation in public space organization based on Four principles of Sangahavatthu of the entrepreneurs in Mueang Roi Et Municipality, Mueang Roi Et District, Roi Et Province. research. T The sample group consisted of 205 entrepreneurs selling products in places or public ways who had applied for registration and payment of fees under Roi Et Municipality. The research instrument was the questionnaires with content validity between 0.67-1.00. The discrimination was .272 - .755 and the reliability was 0.78. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation. The statistics used to test the hypothesis using t-test and F-test.

The research found that: 1) The participation in public space organization based on Four principles of Sangahavatthu of the entrepreneurs in Mueang Roi Et Municipality, Mueang Roi Et District, Roi Et Province overall, it was at the highest level. 2) The results of the hypothesis test found that entrepreneurs with different genders, ages, education levels and incomes participated in organizing public spaces based on four principles of Sangahavatthu of the entrepreneurs in Mueang Roi Et Municipality, Mueang Roi Et District, Roi Et Province overall and aspect, were not difference. This was not in accordance with the assumptions of the research. 3) Recommendations of the entrepreneurs about the participation in public space organization based on Four Principles of Sangahavatthu Mueang Roi Et Municipality, Mueang Roi Et District, Roi Et

Province: (1) Should promote participation with government agencies in proposing guidelines for organizing public spaces. (2) Government officials should be polite and courteous to entrepreneurs in asking for cooperation in organizing public space operations to help each other with entrepreneurs. (3) Should cooperate and participate in sharing benefits with other entrepreneurs when they benefiting from the organizing public space. (4) The practice of organizing public space operations should be assessed without expecting benefits from government agencies.

Keywords : Public space organization; Entrepreneurs; Four Principles of Sangahavattthu

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การจัดระเบียบผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าตามพื้นที่สาธารณะต่างๆ ในประเทศไทยที่มีจำนวนมาก โดยเฉพาะผู้ประกอบการที่มีกิจการติดกับพื้นที่สาธารณะ ทางเท้า พื้นผิวจราจร ทั้งร้านค้าที่มีที่ประจำที่หรือในรูปแบบเคลื่อนที่เพื่อประกอบกิจการจำหน่ายสินค้า ซึ่งมีผู้ประกอบการบางส่วนได้ทำการละเมิดระเบียบกฎเกณฑ์ มีการตั้งวางสินค้าหรือวัสดุอื่นรุกล้ำพื้นที่สาธารณะทำให้ประชาชนที่ใช้พื้นที่สาธารณะร่วมกันได้รับผลกระทบ การตั้งวางสินค้าหรือสิ่งของกีดขวางทำให้ไม่ได้รับความสะดวกในการสัญจรหรือการตั้งวางสินค้าหรือสิ่งของเกะกะไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยเท่าที่ควร ทำให้พื้นที่เมืองแลดูไม่สวยงาม กรณีประเภทกิจการของผู้ประกอบการค้าซึ่งใช้พื้นที่สาธารณะริมถนน ตรอก ซอย ทางเท้า รวมทั้งรูปแบบการจัดวางขายสินค้าของหาบเร่แผงลอยที่เป็นลักษณะชั่วคราวที่วางขายบนพื้นทางเท้าหรือตั้งโต๊ะ และมีการใช้รถเข็นที่สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก ขนาดของร้านค้าใช้พื้นที่ไม่มาก มักวางขายอยู่ในที่สาธารณะบนทางเดินเท้าส่วนใหญ่ เป็นสินค้าที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เป็นสินค้าที่ผู้มีรายได้น้อยหรือรายได้ปานกลางสามารถที่จะซื้อได้ (สำนักกรรมการ 3 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2563) ผู้ประกอบการบนพื้นที่สาธารณะหรือบนทางเท้าเป็นประเด็นที่มีการถกเถียงกันในทุกยุคสมัย เนื่องจากการนำพื้นที่สาธารณะมาใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์เพื่อประโยชน์ในกิจการส่วนตัว ทำให้มีการกีดขวางทางเท้าหรือถนน จนผู้สัญจรไม่ได้รับความสะดวกและยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพของเมืองที่ไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ตลอดจนเกิดปัญหาหลายประการในพื้นที่อย่างปัญหาขยะมูลฝอยต่างๆ ที่ไม่มีการนำไปทิ้งในบริเวณที่มีการจัดเตรียมไว้ การค้าส่วนใหญ่มีขนาดเล็กเป็นการค้าที่ใช้พื้นที่ข้างทาง ริมถนน ตรอก ซอย ทางเท้า เพื่อเป็นพื้นที่ใช้ประกอบการค้า ลักษณะเฉพาะของการค้าข้างทาง เป็นการประกอบอาชีพอิสระบนพื้นที่สาธารณะ ซึ่งประชาชนทั่วไปมีสิทธิในการใช้พื้นที่เช่นกัน ในกรณีพื้นที่สาธารณะของชุมชนเมือง ที่เป็นข้อถกเถียงมากที่สุดคือทางเท้า ซึ่งเป็นพื้นที่สัญจรของผู้คน และในทางกลับกันผู้สัญจรจำนวนไม่น้อยก็เป็นผู้ที่ซื้อสินค้าข้างทางด้วย (นฤมล นิราทร, 2557)

โดยในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดก็มีปัญหาเช่นเดียวกับพื้นที่อื่นๆ ดังที่กล่าวมาในข้างต้น คือ ได้เกิดปัญหาการรुक้าตั้งแต่การตั้งวางสินค้าที่ทำการตั้งวางสินค้าหรือวัสดุสิ่งของอื่นๆ กีดขวางทางเท้าและริมถนนทำให้บดบังทัศนวิสัยในการสัญจร ซึ่งถือเป็นการนำพื้นที่สาธารณะมาใช้

ประโยชน์เชิงพาณิชย์หรือเพื่อส่วนตัว จนเกิดการกีดขวางทางเท้าทำให้ผู้สัญจรไม่ได้รับความสะดวกหรือบางกรณีได้รูกำลังบนพื้นผิวจราจรจนเกิดการกีดขวางการจราจรสร้างความเดือดร้อนรำคาญและอาจเกิดความไม่ปลอดภัยแก่ประชาชนทั่วไป รวมถึงอาจทำให้เกิดทัศนียภาพที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ตลอดจนเกิดปัญหามลภาวะอย่างเช่นปัญหาขยะมูลฝอย คราบน้ำมัน การสร้างความสกปรก สิ่งปฏิกูลต่างๆ ซึ่งพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดเป็นพื้นที่ชุมชนเมืองที่ประกอบด้วยประชากรบ้านเรือน สถานที่ราชการ สถานประกอบการประเภทต่างๆ ซึ่งปัจจุบันในพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต้องประสบปัญหาแบบนี้ โดยในสังคมเมืองใหญ่หรือตัวเมืองต่างๆ พื้นที่สาธารณะโดยเฉพาะทางเท้าและถนนซึ่งเป็นพื้นที่ที่ใช้สอยร่วมกันของประชาชนที่มากที่สุด และมีความสำคัญกับวิถีชีวิตของในเมือง แต่ทุกวันนี้ผู้ใช้ทางเท้าและถนนในเมือง ต้องเจอกับปัญหาหลายอย่างที่ทำการสัญจรบนทางเท้าหรือถนนไม่สะดวกสบายอย่างที่ควรจะเป็น ซึ่งปัจจุบันแทบจะทุกเมืองในต่างจังหวัดต้องประสบปัญหาแบบนี้ แต่ในระยะหลังๆ หลายเมืองเริ่มตระหนักว่า การดำเนินกิจการค้าจะหลีกเลี่ยงการใช้พื้นที่สาธารณะโดยเฉพาะทางเท้าหรือถนนคงเป็นไปได้หรือเป็นไปได้ยาก เพราะทางเท้าคือพื้นที่สาธารณะที่ใหญ่ที่สุดในเมือง มีพื้นที่มากที่สุดในเมือง ซึ่งหลายเมืองเริ่มตระหนักและเริ่มให้มีการอนุโลมที่จะให้ใช้พื้นที่สาธารณะดำเนินกิจการค้าได้ แต่ต้องมีการควบคุมให้อยู่ในหลักเกณฑ์ที่กำหนดและไม่ทำความเดือดร้อนหรือความไม่สะดวกอื่นๆ ให้กับประชาชนทั่วไปที่ใช้พื้นที่สาธารณะร่วมกัน (เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด, 2543) โดยเฉพาะปัญหาสำคัญเป็นปัญหาการปฏิบัติผิดกฎหมาย และเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติผิดกฎหมายกับผู้ค้ารายใหม่ การที่ผู้ประกอบการบางรายสามารถเข้าถึงพื้นที่ประกอบการค้าในพื้นที่ที่ไม่ใช่จุดผ่อนผันซึ่งถือว่าเป็นผู้ปฏิบัติผิดกฎหมาย และละเมิดสิทธิประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม มีการเข้าครอบครองพื้นที่บนทางเท้าและถนนสาธารณะเพื่อประกอบกิจกรรมการค้าของตน ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีทำให้ร้านค้าต่างๆ ริมทางเท้าที่ประกอบการอย่างถูกกฎหมายพยายามวางสินค้าของตนบนทางเท้าบ้าง เพื่อเสนอขายสินค้าและกีดกันคู่แข่ง ไม่ปฏิบัติตามระเบียบหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนด (กองนโยบายและแผนงาน สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร, 2555)

สถานที่ประกอบการในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดเป็นสถานที่ของผู้ประกอบการที่มีลักษณะการค้าหลากหลายประเภทสินค้าโดยส่วนใหญ่จะอยู่ในแหล่งชุมชนที่มีผู้คนสัญจรพลุกพล่าน เช่น ชุมชนย่านตลาดสดหรือย่านใกล้ศูนย์ราชการ โดยส่วนใหญ่จะเป็นผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้า อาทิเช่น สินค้าประเภทเพื่อการอุปโภคบริโภค เช่น ร้านจำหน่ายวัตถุดิบในการประกอบอาหารร้านโชห่วยต่างๆ สินค้าประเภทเสื้อผ้าเครื่องประดับ สินค้าประเภทใช้สอย หรือประเภทบริการอื่นๆ เช่น ร้านอาหาร ร้านเสริมสวย ตัดผม ร้านซ่อมรถ ฯลฯ ซึ่งสถานประกอบการส่วนใหญ่จะติดกับพื้นที่สาธารณะทั้งแบบร้านที่มีที่อาคารถาวร ร้านที่มีที่ตั้งประจำหรือประเภทเคลื่อนที่ ปัญหาการใช้พื้นที่สาธารณะร่วมกันของผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไปจึงมีให้เห็นอยู่ โดยเฉพาะทางเท้าและถนน ปัจจุบันในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมีผู้ประกอบการการค้าทั้งประเภทร้านค้าประจำที่หรือประเภทเคลื่อนที่รวมไปจนถึงบ้านเรือนที่มีพื้นที่ติดฟุตบอลทางเท้าซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะ (เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด, 2565)

การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะโดยเฉพาะการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องด้วยผู้ประกอบการในพื้นที่จะทราบ

ปัญหาที่มีอยู่ ซึ่งหน่วยงานรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระเบียบความเรียบร้อยจะได้นำข้อมูลเพื่อมาเป็นแนวทางร่วมกับผู้ประกอบการเพื่อการแก้ปัญหาให้ตรงปัญหา โดยใช้ความรู้ความเข้าใจมาแก้ไขปัญหาร่วมกันตามลักษณะรูปแบบต่างๆ ของการมีส่วนร่วม ซึ่งการทำงานแบบมีส่วนร่วมนั้นไม่ว่าจะเป็นระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน ระดับชุมชน ระดับองค์กร หรือระดับประเทศ นั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการปัจจุบัน เพราะจะช่วยให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความรู้สึกความเป็นเจ้าของ (Ownership) และจะทำให้ผู้มีส่วนร่วมหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้นยินยอมปฏิบัติตาม (Compliance) และรวมถึงตกลงยอมรับ (Commitment) ได้อย่างสมัครใจ เต็มใจ และสบายใจ (วันชัย วัฒนศัพท์, 2553, หน้า 1-13) ลักษณะการมีส่วนร่วมนั้นจะพิจารณาได้หลากหลาย ว่าขึ้นอยู่กับว่าจะสนใจศึกษาในประเด็นใดบ้าง ซึ่งประเด็นที่น่าสนใจจะเน้นลักษณะการมีส่วนร่วมในประเด็นที่เกิดจากกิจกรรมการเข้าร่วมในการปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ การเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในประโยชน์สาธารณะ และการเน้นการศึกษาในลักษณะของการบริหารที่เกิดจากการดำเนินงานในทางนโยบายและในทางปฏิบัติการโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมกับชุมชน (ชูชาติ พ่วงสมจิตต์, 2540) โดยกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามแนวทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ Cohen & Uphoff เป็นแนวคิดการมีส่วนร่วมครอบคลุม การมีส่วนร่วมการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมเสียสละและปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ (Cohen & Uphoff, 1997)

หลักธรรมสังคหวัตถุ 4 เป็นหลักธรรมที่เป็นเครื่องมือหรือหลักธรรม 4 ประการ ที่ช่วยประสานคนหมู่มากให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นเครื่องช่วยขจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทำให้คนอยู่ร่วมกันด้วยความรัก สามารถนำไปใช้ได้ตั้งแต่ระดับครอบครัวจนถึงระดับสังคมเป็นธรรมที่ก่อให้เกิดความผาสุกในบ้านเมือง สังคหวัตถุ 4 เป็นเรื่องที่จะสงเคราะห์กัน เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจของผู้อื่นไว้ได้ หลักการสงเคราะห์เป็นการช่วยเหลือกันยึดเหนี่ยวใจกันไว้ และเป็นเครื่องเกาะกุมประสานโลกของสังคมแห่งหมู่สัตว์ไว้ดุจสลักยึดรถที่กำลังแล่นไปให้คงเป็นรถและวิ่งแล่นไปได้ มี 4 อย่าง คือ ทาน การแบ่งปันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน ปิยวาจา พูดจาน่ารักน่านิยมนับถือ อุตถจริยา การบำเพ็ญประโยชน์ สมนัตตตา ความมีตนเสมอ ทำตัวให้เข้ากันได้ เช่น ไม่ถือตัว ร่วมสุขร่วมทุกข์กัน (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), 2551)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการวิจัยในครั้งนี้ได้นำแนวคิด ทฤษฎีการมีส่วนร่วมมาบูรณาการกับหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 จะเป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล รวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางที่เกี่ยวข้องกับความเป็นระเบียบเรียบร้อยพื้นที่สาธารณะในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด รวมทั้งการปฏิบัติงานและการให้ความสนับสนุนการดำเนินการต่างๆ ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง รวมถึงปฏิบัติงานมวลชนต่างๆ เพื่อให้เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ซึ่งงานวิจัยจะเป็นข้อมูลสารสนเทศเป็นแนวทางสำหรับการวางแผนและจัดการแก้ปัญหาในพื้นที่ ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการ ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้

2.3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ทราบระดับการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

3.2 ได้ทราบการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการ ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้

3.3 ได้ทราบข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการ ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ที่ได้ทำการขออนุญาตขึ้นทะเบียนและชำระค่าธรรมเนียมกับเทศบาลเมือง จำนวน 433 คน (กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด, 30 ตุลาคม 2565) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่ได้ทำการขออนุญาตขึ้นทะเบียนและชำระค่าธรรมเนียมกับเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ 205 คน โดยการเทียบตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (สงศรี ชมพวงศ์, 2554) ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสารที่เกี่ยวข้องโดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาและแบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ ลักษณะแบบสอบถามมีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะ ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามหลักวิธีการของลิเคิร์ต (R.A. Likert) โดยการแบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะ ตาม

หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ระหว่าง 0.67-1.00 มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 0.67-1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .272 - .755 และ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .78 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาาระดับการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะ ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันสองด้าน คือ การมีส่วนร่วมเสียสละและปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.65) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.66) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด การมีส่วนร่วมการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.70)

5.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้/วัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะ ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจ ได้แก่ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานรัฐในการเสนอแนวทางการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะด้วยความเสียสละ 2) การมีส่วนร่วมเสียสละและปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ ควรให้เจ้าหน้าที่รัฐใช้วาจาที่สุภาพเรียบร้อยกับผู้ประกอบการในการขอความร่วมมือปฏิบัติการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะเพื่อช่วยเหลือกันและกันกับผู้ประกอบการรายอื่น 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ ควรให้ผู้ประกอบการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับประโยชน์โดยตรงจากความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ โดยได้แบ่งปันผลประโยชน์อื่นๆ ให้ผู้ใช้พื้นที่บริเวณใกล้เคียงกันเพื่อประโยชน์สุขร่วมกัน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ ควรส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือหน่วยงานรัฐในการประเมินผลการปฏิบัติงานการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะ ควรมีการประเมินการปฏิบัติการจัดระเบียบเรียบร้อยพื้นที่สาธารณะโดยไม่หวังประโยชน์ตอบแทนจากหน่วยงานรัฐ

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจเพื่อนำมาอภิปรายผล ดังนี้

6.1 การมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานที่ประกอบการในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดเป็นสถานที่ของผู้ประกอบการที่มีลักษณะการค้าหลากหลายประเภทสินค้าโดยส่วนใหญ่จะอยู่ในแหล่งชุมชนที่มีผู้คนสัญจรพลุกพล่าน เช่น ชุมชนย่านตลาดสดหรือย่านใกล้ศูนย์ราชการ โดยส่วนใหญ่จะเป็นผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าอาทิเช่น สินค้าประเภทเพื่อการอุปโภคบริโภค เช่น ร้านจำหน่ายวัตถุดิบในการประกอบอาหาร ร้านโชห่วยต่างๆ สินค้าประเภทเสื้อผ้าเครื่องประดับ สินค้าประเภทใช้สอย หรือประเภทบริการอื่นๆ เช่น ร้านอาหาร ร้านเสริมสวย ตัดผม ร้านซ่อมรถ เป็นต้น ซึ่งสถานที่ประกอบการส่วนใหญ่จะติดกับพื้นที่สาธารณะทั้งแบบร้านที่มีที่อาคารถาวร ร้านที่มีที่ตั้งประจำหรือประเภทเคลื่อนที่ ปัญหาการใช้พื้นที่สาธารณะร่วมกันของผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไปจึงมีให้เห็นอยู่ โดยเฉพาะทางเท้าและถนน ปัจจุบันในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมีผู้ประกอบการการค้าทั้งประเภทร้านค้าประจำที่หรือประเภทเคลื่อนที่รวมไปจนถึงบ้านเรือนที่มีพื้นที่ติดพุดบาททางเท้าซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะ ซึ่งการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะโดยเฉพาะการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องด้วยผู้ประกอบการในพื้นที่จะทราบปัญหาที่มีอยู่ ซึ่งหน่วยงานรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระเบียบความเรียบร้อยจะได้นำข้อมูลเพื่อมาเป็นแนวทางร่วมกับผู้ประกอบการเพื่อการแก้ปัญหาให้ตรงปัญหา โดยใช้ความรู้ความเข้าใจมาแก้ไขปัญหาาร่วมกันตามลักษณะรูปแบบต่างๆ ของการมีส่วนร่วม ซึ่งการทำงานแบบมีส่วนร่วมนั้นไม่ว่าจะเป็นระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน ระดับชุมชน ระดับองค์กร หรือระดับประเทศ สอดคล้องกับแนวคิดของ เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553) สรุปว่า การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็ทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามผล การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคล ได้มีส่วนช่วยเหลือระหว่างกัน ด้วยจิตใจและอารมณ์ของแต่ละบุคคลในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมในการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของสังคมและสอดคล้องกับงานวิจัยของ มธุรส หาญสมสกุล (2555) ได้ศึกษาการบริหารจัดการปัญหาหาบเร่แผงลอยในเขตกรุงเทพมหานคร ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่สนามหลวง เขตพระนคร ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยทุกด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านความชัดเจนและความสอดคล้องต่อสภาพปัญหาของวัตถุประสงค์ ปัจจัยด้านสมรรถนะของหน่วยงานปฏิบัติ ปัจจัยด้านมาตรการเพื่อให้การบังคับใช้มีผลปัจจัยด้านสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองในพื้นที่ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และปัจจัยด้านการยอมรับและต่อต้านจากกลุ่มผู้ค้าและประชาชน ล้วนมีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยไปปฏิบัติ ในส่วนการศึกษาเรื่องระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนพบว่า ภาครัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมไม่มากเพียงพอซึ่งอาจเป็นตัวแปรสำคัญที่จะมีผลต่อความยั่งยืนในอนาคตของการดำเนินนโยบายจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยได้

6.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้/วัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้/วัน ที่มีความแตกต่างกันไม่มีผลหรืออุปสรรคใดๆ ต่อการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จึงไม่เป็นอุปสรรคใดๆ กับการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนั้น ผู้ประกอบการที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นภัสวรรณ สุภาวรรณ (2559) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน พบว่าการดำเนินนโยบายครั้งมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสารและมีการร่วมแสดงความคิดเห็น โดยผ่านช่องทางการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ และมีการจัดการประชุมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากนโยบายดังกล่าว ความจริงใจ ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความโปร่งใสและภาวะผู้นำของผู้บริหารทุกระดับของกรุงเทพมหานคร ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นเป็นตัวแปรที่สำคัญและมีผลต่อความสำเร็จอย่างมากต่อการแปลงนโยบายไปสู่ภาคปฏิบัติ และ William Erwin (1976) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วน เกี่ยวข้องในการเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเอง รวมทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Cohen & Uphoff (1997) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร 2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงพร แสงทอง (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจากสื่อแหล่งต่าง ๆ สื่อที่เปิดรับมากที่สุดและกระทำเป็นประจำ คือการพูดคุยกับบุคคลอื่น เช่น เพื่อนบ้านในขณะที่ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย ส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน การมีส่วนร่วมหากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ร่วมคิดกำหนดความต้องการร่วมดำเนินการและร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลประโยชน์ร่วมปฏิบัติตามและการประเมินผลตลอดจนการร่วมตรวจสอบเนื้อหาของแผนพัฒนาเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลประชาชน ที่มีอาชีพสถานภาพ ระดับการเปิดรับสื่อ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาแตกต่างกัน และ สมฤดี เกิดภู (2552, บทคัดย่อ) ที่ทำวิจัยเรื่องแนวทางในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในเขตเทศบาลสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการจัดระบบของพ่อค้าแม่ค้าให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความสะอาด เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อ

การเดินทางของประชาชนในที่สาธารณะและไม่เกิดขวางต่อการสัญจรของผู้ใช้รถใช้ถนน ซึ่งทางเทศบาลนครสมุทรปราการก็มีแผนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหาบเร่แผงลอยในระยะยาว ด้วยการก่อสร้างตลาดเทศบาล เพื่อรองรับจำนวนผู้ค้าและเพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้แก่ท้องถิ่นต่อไป

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 ควรมีนโยบายกระตุ้นให้ผู้บริหารหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องขึงนำเอาการบูรณาการหลักสังคหวัตถุ 4 มาปรับใช้ในการดำเนินงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โดยการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะต่อไป

7.1.2 ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะ ให้มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมเสียสละและปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ และการมีส่วนร่วมการตัดสินใจเพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ระดับมากที่สุด ดังนั้นเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการในการมีส่วนร่วมการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 โดยมีการวางแผนและมีส่วนร่วมในการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะการมีส่วนร่วมเสียสละและปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ และการมีส่วนร่วมการตัดสินใจร่วมกันในดำเนินงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

7.2.2 ในขั้นตอนของการบูรณาการหลักสังคหวัตถุ 4 ในการดำเนินงาน สามารถเพิ่มหลักประสิทธิผล คือ ความต้องการของผู้ประกอบการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

7.3.1 ควรมีการศึกษาแบบผสมผสานระหว่างวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพเกี่ยวกับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุ 4 โดยวิจัยเชิงปริมาณเก็บรวบรวม ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิจัยเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก

7.3.2 ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบการบูรณาการหลักธรรมาภิบาลด้วยหลักสังคหวัตถุ 4 ในการดำเนินงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

7.3.3 ควรมีการศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบูรณาการหลักสังคหวัตถุ 4 ในการดำเนินงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

8. บรรณานุกรม

- กองนโยบายและแผนงาน สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร. (2555). รายงานการศึกษา เรื่อง **หาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2555**. กรุงเทพฯ : สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2540). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงพร แสงทอง. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลใน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด. (2543). **เทศบัญญัติเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด (เทศบัญญัติ) เรื่องการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ**. ร้อยเอ็ด : กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.
- เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด. (2565). รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2564. ร้อยเอ็ด : เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.
- นภัสวรรณ สุภาวรรณ. (2559). ประสิทธิภาพของการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย กรุงเทพมหานคร ไปปฏิบัติ กรณีศึกษาพื้นที่ปากคลองตลาด. การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ. คณะรัฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นฤมล นิราทร. (2557). การบริหารจัดการการค้าข้างทาง Street Vending ในประเทศไทย : **สถานการณ์และทิศทางนโยบายที่ควรจะเป็น**. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2551). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มธุรส หาญสมสกุล. (2555). การบริหารจัดการปัญหาหาบเร่แผงลอยในเขตกรุงเทพมหานคร **ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่สนามหลวง เขตพระนคร**. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารรัฐกิจ. คณะรัฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บুদ্ধพอยท์.
- วันชัย วัฒนศัพท์. (2553). ความมั่นคงของมนุษย์ ความมั่นคงแห่งชาติ ความขัดแย้งทางการเมือง. **วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์**. 36(2). 1-13.
- สงศรี ชมพูนุช. (2554). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สมฤดี เกิดภู. (2552). **แนวทางในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในเขตเทศบาลสมุทรปราการ**. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักกรรมการ 3 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2563). รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการทาบแร่แฝงลอยในกรุงเทพมหานครเพื่อสร้างเสริมเศรษฐกิจฐานรากชีวิตและชุมชนของคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำวุฒิสภา. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

Cohen, John M, and Uphoff, Norman T. (1997). **Rural Development participation: Concepts and measures for Project design, Implementation and Evaluation, In Rural Development monograph.** The Rural Development Committee for International Studies : Cornell University.

William Erwin. (1976). **Participation Management: Concept Theory and Implementation.** Atlanta G. : Georgia State University.